

Ген. Драгомир Димитров бе назначен временно за директор на Националната разузнавателна служба (НРС) в края на 25 януари 2012 г. с указ на президента Росен Плевнелиев по предложение на Министерския съвет с министър-председател Бойко Борисов, а през април същата година утвърден за титуляр.

На 13 март 2013 г. [комисията по досиетата разкри неговата принадлежност](#) към бившата Държавна сигурност, която дотогава е забранена да бъде огласена от параграф 12 на закона за досиетата, отменен през декември 2012 г. от Народното събрание. Ден преди това, на 12 март, в интервю за в. „24 часа“ ген. Димитров сам разкри своята принадлежност към ДС.

Сайтът [desebg.com](#) вече [представи личното кадрово дело на Драгомир Димитров в ДС.](#)

Ръководителите на разузнаването рядко дават интервюта, още по-малко свързани с въпроси със собственото си минало в ДС. Ген. Димитров обаче направи изключение. Той прие поканата на специализирания сайт [desebg.com](#) да разговаря точно по тази тема и по проблемите, свързани изпълнението на закона за досиетата след параграф 12. В настоящата част 1 от интервюто с ген. Драгомир Димитров въпросите са изцяло свързани с неговата работа в структурите на ДС.

Ген. Димитров, през лятото на 1989 г. вие сте 30-годишен и кандидатствате за постъпване на служба в Държавна сигурност. Млад човек сте бил. Какво беше вашето желание тогава? Защо избрахте ДС? Това ли беше елитната служба, към

това ли сте се стремял?

- Ако нямате нищо против ще се върна към 1978 г., когато завърших немската езикова гимназия в гр. Ловеч. С мой приятел, който отдавна не е сред живите, бяхме решили, че трябва да работим в специалните служби и по-скоро в разузнаването или в контраразузнаването.

Кандидатствах. Единствената възможност през 1978 г. беше във Висшата специална школа (ВСШ) на МВР „Г. Димитров”, Първи факултет, или във военно училище. Нямах право да кандидатствам в друго висше учебно заведение, ако кандидатствах в специалната школа на МВР. След като обявиха класирането, разбрах, че не съм приет, но не разбрах какви са резултатите от моите приемни изпити по български език и литература и по история.

Всъщност в личното ви кадрово дело съществува документ, който показва, че през 1978 г. сте проучван от МВР за кандидатстване във ВСШ „Г. Димитров”.

- Не съм го виждал този документ, но ето аз ви казвам, че кандидатствах. Нямах резултатите от изпитите, тогава те не се публикуваха. Впоследствие отказах да се съобразя с желанието на родителите ми да кандидатствам във военно училище. През септември 1978 г. успях да получа оценките от изпитите ми в школата. Балът ми позволяваше спокойно да вляза право в Софийския университет, ако обаче бях кандидатствал там. С изпитите, положени в специалната школа, подадох документи и бях приет във Великотърновския университет.

Така че желанието ми да вляза в специалните служби е още от онези години, когато бях 19-годишен и завърших езиковата гимназия. Опитах се по няколко начина да кандидатствам в МВР след завършване на Великотърновския университет. Такава възможност ми се откри едва през 1989 г.

Вие сте назначен в общинско управление на МВР във Велико Търново по линия на ДС и след това сте изпратен в школата на МВР в София. Промените ви заварват там. Каква беше ситуацията тогава? Подписал сте като служител на МВР клетвен лист, в който служителите се кълнат във вярност на БКП. Как сега гледате на тази епоха днес?

- Както и да отговоря на този въпрос вашите читатели ще помислят, че това е мое оправдание. Ще бъда откровен. Моето единствено желание беше да започна работа в специална служба. Знаех, че в разузнаването е много трудно, тъй като вие сте прочели автобиографията ми и знаете какво са работили родителите ми.

Да, майка ви е учителка в основното училище в гр. Павликени, а баща ви е зоотехник в АПК в същия град, след това директор на репродуктивна база по свиневъдство в с. Стамболово.

- Те са нормални хора, по-голямата част от живота им е преминал на село и в град Павликени.

Да, това ми направи впечатление.

- През 1989 г. се отвори възможност и от факта, че излизах от комсомола и кандидатствах в Държавна сигурност. Вие сте видели от кога е заповедта ми за назначение.

От август 1989 г.

- Да, от 20 август 1989 г. От 1 октомври 1989 г. бях изпратен на първоначален оперативен курс в специалната школа на МВР. Там основно се занимавахме с първоначалните познания по оперативна работа. 10 ноември 1989 г. ни завари в школата. Всички тези процеси бяха много интересни за мен. Предполагам, че и вие си спомняте митингите. Това беше нещо ново, което не подозирах, че може да се случи в този период в България, отчитайки как са поставени нещата, как се ръководи държавата и какъв е репресивният апарат, включително и този на службите.

Казвате репресивен апарат. Имал ли сте представа, че той действително е бил такъв?

- Аз никога не съм се сблъсквал с него. В първите дни в школата обучението започва с това – какво представлява една служба, какво представлява едно министерство, какви са неговите задачи и как ги изпълнява. Не в дълбочина, но тогава беше ясно, макар никога да не съм имал сблъсък нито с Държавна сигурност, нито с органите на МВР. Тогава вече ми беше ясно по какъв начин се контролират нещата в държавата. Същевременно започнаха много коментари след 10 ноември 1989 г. Започнаха да излиза в публичното пространство и в медиите информация за това какво е представлявала Държавна сигурност. Докъде и каква е вината на Държавна сигурност за цялостната ситуация в страната. Започна за първи път да се говори за тоталитарно общество, вече имаше много повече информация от стандартните вестници, а и повече обсъждания. Същевременно почти всички в курса, може би с малки изключения, бяхме хора от цивилния живот с различни професии. Имаше една малка част от граничното разузнаване и военното контраразузнаване. Всички останали бяхме влезли от цивилния живот и там коментарите бяха доста активни в това отношение.

Критични ли?

- В повечето случаи бяха критични, защото, знаете ли, вече имаше много постановки, които бяха остарели. А и тогава, ако българската преса публикуваше малко неща, то имаше руски вестници, в които много се говореше за перестройка. Отделно аз имах възможност още като ученик да чета някои западни вестници, по-точно немски и австрийски вестници и имах представа за нещата.

През февруари 1989 г. обаче кризата удря и МВР и курсът ви е съкратен.

- Решението беше следното: тъй като ние бяхме с цивилни професии в по-голямата си част, да бъдем уволнени от Държавна сигурност и да се завърнем в родните си места и всеки да си търси работа по специалността. Мисля, че края на м. януари 1990 г. ни събраха за първата изпитна сесия, която трябваше да започне тогава и да завърши през февруари. Тогава обаче се взе решение този оперативен курс да се разформирова, а ние да бъдем освободени. Причината беше, че няма да има достатъчно места за останалите служители в ДС.

Това е точно така. През януари и февруари 1990 г. се извършват най-големите съкращения в историята на МВР от тогавашното ръководство на министерството в лицето на министър ген. Атанас Семерджиев и първия му заместник ген. Любен Гоцев.

- Събрани ни един полковник от МВР от отдел „Кадри“ и постави въпроса, че ще ни уволнят. Тогава имаше много остра реакция от няколко души от нас, че ние сме влезли доброволно, че ние нямаме връзка с ДС, не сме работили още, не сме водили, нито агентура, нито сме били съпричастни към политическите структури, че ние искаме да бъдем контраразузнавачи, за такива трябваше да ни подготвят тогава и че ако искат да

Написано от Христо Христов
Събота, 20 Април 2013 06:36

ни уволнят – могат, но ние ще поставим този въпрос, защото положението е принципно.

Изглежда настъпи някакво притеснение и ни казаха така: върнете се по подразделенията в страната и ако има място там за вас, да ви назначат. Аз се завърнах във Велико Търново и седях някъде месец, месец и половина. Понеже нямаше място в структурата на ДС в районното управление на МВР във Велико Търново (тогава бяха областни и районни управления) мен ме преназначиха в оперативно-техническата информация към регионалната служба за защита на конституцията (контаразузнаването). Тази оперативно-техническа информация тогава беше сегашната СДОТО (Специализираната дирекция за оперативни технически операции в МВР, б.а.) само че на място, регионално бюро. Там преседях няколко месеца. То и не се работеше в този период, ако трябва да бъда честен, защото всеки чакаше промени. След това вече ме назначиха в контаразузнаването.

Бих желал да ви върна за периода в казармата ви, защото в досието ви има една характеристика на офицер от поделението, в което сте служил – гранично поделение в Драгоман. Има един деликатен въпрос, а именно, че вие като военнослужещ на границата сте участвал в разпити на задържани нарушители като преводач. Това източно германски граждани ли бяха?

- Службата си в казармата започнах като обикновен войник, въпреки че бях завършил езикова гимназия с почти пълен отличен успех. Да, наистина след първоначалното обучение за известно време бях изпратен на застава. Всъщност в поделението бяхме двама войници, аз и още един, той стана лекар и не е в България, които бяха приети да следват във висши учебни заведения. В този период наистина имаше, не мога да кажа какъв брой граждани, които се опитваха през България да достигнат до територията на Югославия. Немски граждани, но не само немски и не само граждани на ГДР. Имаше и турски граждани, както и граждани на други държави. Считаха, че тази граница е по-малко охраняема. Точно до самата граница, до самата гранична зона стигаше влак, на пътуващите в който граничният отряд правеше проверка дали притежават документи за влизане в граничната зона и за преминаване. Използването на влака се считаше от чужди граждани, а и от наши, за по-лесно достигане до границата. Да, участвал съм включително в задържането в граничната зона на немски граждани с документи, които не им дават право да влизат и да пребивават на тази територия.

След толкова време, когато се припомнят тези неща има ли нещо, което да ви притеснява? Това са съдби на хора, които впоследствие, специално източногерманците, са изпращани обратно, а това са хора, които са търсили път към свобода.

- Аз разбирах, че това е така, защото много добре знаех каква е ситуацията в ГДР. След като съм завършил езикова гимназия и то немска нали ви е ясно, че ми е слабост и историята на Германия, и развитието ѝ, и разделението на Германия. Не го казвам като някакво оправдание, но и тогава съм смятал, че разделението на Германия е акт, който най-малкото е неморален – да разделиш един народ на две държави! Аз знаех каква е причината за построяването на Берлинската стена, така че приемах за напълно нормално граждани на тогавашната ГДР да се стремят да отидат при своите роднини или изобщо да продължат да живота си във ФРГ, особено младите.

И сте участвал в разпити на такива задържани?

- Бях единственият, който знаеше немски език. Не знам кой последно е взимал решение по отношения на задържаните, не вярвам това да е ставало на границата, нито от разузнавателно отделение на границата, нито от офицерите. Водиха се разговори със задържаните без документи, може да се каже и разпити: Къде сте били, къде сте пребивавали в България? В каква посока сте? Знаете ли, че това е гранична зона?

Не съм участвал в задържане на граничната бразда, а и не си спомням по това време да е имало случай на задържан немски гражданин там. Проверките ставаха в граничната зона, която беше няколко километра. Тя започваше от Драгоман и продължаваше до Калотина. Не си спомням за двете години на службата ми да е имало случай на убит или ранен немски гражданин в участъка на Драгоманския граничен отряд. Ако е имало такъв, щях да го помня. Говоря за периода, в който аз съм бил там. Впоследствие знам, че е имало такива случаи в други участъци на границата, защото опити да се премине са правени навсякъде.

Как взехте решение малко преди огласяването на сътрудниците на ДС по параграф 12 от комисията по досиетата (на 13 март 2013 г., б.а.), засечени при други проверки, с което бяхте обявен и вие , да разгласите своята съпричастност към ДС от 1989 г. в интервю във в. „24 часа” от 12 март 2013 г.?

- Основното в интервюто беше, желанието ми да изразя отношение по отмяната на параграф 12 от закона за досиетата, че ние ще го изпълняваме и журналистът, всъщност главният редактор на вестника ми зададе въпроса дали съм работил някога в ДС. Не съм го направил целенасочено. Вижте, аз съм от един малък град. Започнал съм работа във Велико Търново, който също не е голям град. Там няма тайни кой къде е работил, влизайки в Окръжното управление на МВР, което после стана областно управление. След това аз съм работил около две години в криминалната полиция. Всички в криминалния контингент много добре знаеха, че аз идвам от специална служба.

Ще ви кажа и каква е причината да постъпя на работа в криминална полиция. Може да не ви се вярва, но по мое наблюдение като съвременник на събитията от първите години на прехода, по това време в структурите на ДС, поне в региона на Велико Търново, почти нищо не се работеше. Единствено, което се правеше в този период, беше предаване на дела, архивиране на дела...

За кои години на прехода говорите?

- За 1990-1991 г. до 1992 г. Там да се говори за агентура, за срещи... Може би на някакво друго ниво, някъде при по-опитните оперативни работници да са срещали агентура. Просто тогава беше едно безвремие, в което се четяха вестници и се очакваше кога ще ни освободят. Знаете какви бяха публикациите тогава, какви бяха настроенятия на обществото към ДС, тази структура от онова време. Тогава по-скоро по желание реших да отида в криминална полиция, защото виждах, че там има някаква реална възможност за истинска работа. Този период беше изключително тежък, защото криминалните престъпления тогава бяха не ежедневие, а ежечасие.

Направи ми впечатление, че в интервюто във в. „24 часа” от 12 март т.г., когато без да криете, казвате, че сте бил съпричастен...

- Да, аз съм бил щатен служител, то е ясно.

Направи ми впечатление, че казвате за този факт, че „не съм го спестявал нито на държавното ръководство, нито на партньорските служби”. Кого имате предвид под държавното ръководство?

- Вие знаете, че през 2002 г. аз съм назначен за директор на РДВР във Велико Търново. Във вестниците достатъчно подробно пише кой ме е представил. Аз още на този етап на ген. Борисов (по това време той е главен секретар на МВР, б.а.) съм му казал къде съм работил. Естествено е в кадровото ми дело да има пълна подробна справка. И през 2012 г., когато в разговора си с него, преди да бъда предложен от Министерски съвет за издаване на указ от президента г-н Плевнелиев, аз отново го казах, като отбелязах, че съм започнал август 1989 г., но фактът си стои. Това е. Това имах предвид в интервюто.

А президентът знаеше ли?

- Предполагам, че са го информирали. За да бъда честен и точен, аз с президента никога не съм разговарял по този въпрос. Считах, че когато ме предлагат, не съм скрил

Написано от Христо Христов
Събота, 20 Април 2013 06:36

този факт. Основните партньори го знаеха също. Аз много добре си давам сметка, че няма бъдеще без минало. И не само по отношение на мен. Рано или късно миналото никога не може да се скрие. Моят живот не е тайна. Най-малкото, дипломатично казано, е глупаво да се крие. Но разговор с президента по този въпрос не съм водил.

ОЧАКВАЙТЕ: ЧАСТ 2 ОТ ИНТЕРВЮТО С ГЕН. ДИМИТРОВ - КАКВО ТРЯБВА ДА НАПРАВИ НРС ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДОСИЕТАТА И КОЛКО СЪТРУДНИЦИ НА ДС СА ОСТАНАЛИ НА РЪКОВОДНИ ПОСТОВЕ В РАЗУЗНАВАНЕТО.